

Anneli LarmoLKT
psykiatrian erikoislääkäri

Vuoden 2017 alusta Suomessa on siirrytty virallisesti käyttämään vain sähköistä reseptiä. Paperiresepti on tämän jälkeen poikkeus.

Mikä tekee asian hyväksymisen niin vaikeaksi? Voisiko todella pitää paikkansa, että ikääntyvä kollegakunta ei kykene oppimaan sähköisen reseptin tekemistä jollakin siihen tarkoitettulla ohjelmalla. Vai onko kyseessä sähköisen reseptin kalleus yksityiselle ammattiharjoittajalle, jos tämä omaan tarpeeseen kirjoitettujen reseptien lisäksi kirjoittaa vuoden aikana potilailleen tusinan verran reseptejä. Hintakysymykseen on ehkä vielä palattava. Tällä hetkellä Kelan Kelaimen käyttö on maksutonta, jos lääkäri kirjoittaa reseptin itselleen tai lähipiirilleen, mutta varsinaisessa potilastyössä Kelaimen käyttö maksaa 120€ kuukaudessa. Jos lääkäri kirjoittaa kuukaudessa yhden reseptin, tulee sille liikaa hintaa tarkastelemme asiaa mistä näkökulmasta tahansa.

Ikäpolveni kollegat ovat kiihtyneitä, kun asia tulee puheeksi. Tunnekuuhu ei ole suhteessa ulkoihin tapahtumiin ja perustelut eivät oikein vakuuta kuulijaa. Nuoremmat kollegat, jotka jo pitkään ovat määränneet lääkkeitä sähköisesti, ovat ihmeissään. Miten tällainen pieni käytännön asia voi herättää näin voimakkaita tunteita?

Ihmettelin, mistä voisi olla kyse.

Oikeuteni kirjoittaa resepti

Kuva: Johanna Tuukkanen

Sähköisen potilaskertomusjärjestelmän käyttöönotto omalla vastaanotolla, jossa teen lähes pelkästään psykoanalyttista tai psykoterapeuttista työtä, tuntui turhalta ja siitä syytä en voinut myöskään kirjoittaa sähköisiä reseptejä ennen kuin Kelan tarjoama selainpohjainen Kelain tuli markkinoille. Kävin THL:n järjestämän koulutuksen ja tarvittavat muut välineet minulla jo olikin, joten ryhdyin käyttämään Kelainta. Toki tarvitsin hiukan apua, mitä sain Kelan tuesta. Tämän kummempaa se ei siis ollut. En voi kuvitella, että se olisi sen vaikeampaa muillekaan, kyseessä on oltava jokin muu seikka, joka saa mielen kiihtymään.

Psykoanalyttikkona sanoisin, että tunteet saavat voimansa menneisyydestä, joka tuntuu nykyisyydessä. Mikä menneisyydestä nouseva ja tunteita nostattava asia voisi olla? Sitten mieleeni tuli muisto opiskelua ajoilta ja opinnot, jotka liittyivät juuri reseptin kirjoittamiseen. Aiheesta luettiin pieni kirjakin ja siitä oli tentti. Käytännön harjoituksissa

opittiin kirjoittamaan reseptit oikein. Reseptin kirjoituskieli oli osin latina. Tablettien tai tuotteen määrä ilmoitettiin roomalaisin numeroin. Sen jälkeen kirjoitettiin D.S. eli Da Signa, varusta käyttöohjeella. Resepti, jonka tuleva lääkäri näin oppi kirjoittamaan ei ollut mikään lääkemääräys, vaan resepti, joka sisälsi lähes maagisia voimia.

Vuosien aikana asiat ovat unohtuneet. Lääkemääräys on arkipäiväistynyt. Latina on jäänyt pois. Silti minusta tuntuu kuin sähköiseen lääkemääräykseen siirtyminen veisi loputkin lääkärin työn erityisyydestä. Tuntuu vaikealta ja surulliselta luopua jostakin, joka on kuulunut erityisellä tavalla lääkäriyteen.

Sähköisen reseptin tekemisen ja Kelaimen käytön voi jokainen oppia. Voisimmeko siis löytää yhteenkuuluvuuden ja arvomme lääkärinä jostakin muusta kuin oikeudesta kirjoittaa paperiresepti ja antaa tilaa sille surulle, joka liittyy aina muutosten kohtaamiseen.